

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

St. Ned Onderw op afstand, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 16 februari 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 6 en 10 november 2023 bij Stichting Nederlands onderwijs op afstand een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland -waaronder scholen voor afstandsonderwijs- in ieder geval eens in de zes jaar.

We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op de school in het primair en voortgezet onderwijs (hierna: po en vo) voldoende is. Dit rapport beschrijft beide onderwijssectoren.

Wat gaat goed?

Alle onderzochte standaarden zijn tenminste van voldoende niveau. De standaarden Pedagogisch klimaat en Verantwoording en dialoog hebben wij als Goed gewaardeerd.

We vinden dat de school de ouders goed betreft. Ouders weten dankzij de school hoe de ontwikkeling van hun kinderen verloopt. Zij benoemen dat er zorgvuldig naar hen geluisterd wordt. Ook hebben de leraren nauw contact met de leerlingen en weten ze tijdens de lessen een prettige sfeer te creëren. Zowel leerlingen als ouders zijn zeer tevreden.

De school heeft een dekkend lesaanbod en de ontwikkeling van de leerlingen is in beeld. Ook de lessen zijn kwalitatief ruimschoots in orde. De onderwijskwaliteit wordt gewaarborgd door de coördinator en er is sprake van een professionele cultuur. Zo zijn alle leraren bevoegd en krijgen zij de mogelijkheid om zich verder te scholen. Tot slot geeft het bestuur aan dat de school financieel gezond is.

Wat kan beter?

De leraren kunnen meer van elkaar leren door elkaars lessen te zien. Daarnaast kan de school de onderwijskwaliteit (doel)gericht verbeteren. Ten slotte kan het bestuur zich verder professionaliseren in hun toezichthoudende rol.

Vervolg

Stichting Nederlands onderwijs op afstand krijgt uiterlijk over zes jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

School: Stichting Nederlands onderwijs op afstand

Totaal aantal leerlingen: 30

BRIN: 31DT (po) en 31DU (vo)

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie bestuur en school	11

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op de Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan het onderzoek hebben wij in oktober 2023 online een voorbereidend gesprek gevoerd met de coördinator en een bestuurder.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben vier online lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, de coördinator en de bestuurders. Tot slot hebben wij een afsluitend gesprek gevoerd waarin wij onze bevindingen terugkoppelden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij Stichting Nederlands onderwijs op afstand.

Uitgangssituatie

Nederlands onderwijs op afstand is in 2012 gestart en in 2016 een stichting geworden en sindsdien aangesloten bij Stichting NOB. De school geeft online onderwijs vanaf groep 3 op de basisschool tot en met het voortgezet onderwijs. Wekelijks krijgen de leerlingen individueel les. De lessen duren vijftig minuten.

Het bestuur bestaat momenteel uit vier leden. Eén van de bestuursleden is ook de coördinator (tevens oprichter en één van de leraren), zij is verantwoordelijk voor het onderwijskundig beleid. Daarnaast is zij aanspreekpunt voor de leraren en externen. De overige leden hebben meer een toezichhoudende taak en hebben onderling de portefeuilles verdeeld. Zo is er een voorzitter, penningmeester en secretaris. De coördinator legt verantwoording af over het gevoerde onderwijskundige beleid aan de overige leden van het bestuur. Naast de algemeen coördinator/ leerkracht en coördinator voor VO/leerkracht bestaat het team uit nog 2 bevoegde leerkrachten. Vanwege de groei van de school zijn deze leraren allemaal vrij recentelijk gestart.

De school heeft op dit moment dertig leerlingen, met name woonachtig in Europa, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika. Ongeveer 85 procent van de leerlingen heeft de Nederlandse nationaliteit en vijftien procent is Belgisch. Zo'n 65 procent van de leerlingen volgt het richting 2-onderwijs. Voor deze leerlingen is het Nederlands de tweede thuistaal en deze leerlingen halen het eindniveau van de basisschool met maximaal twee jaar achterstand. 35 Procent van de leerlingen volgt het zogenaamde richting 1-onderwijs. De doelstelling van deze richting is dat de leerlingen in hetzelfde tempo het eindniveau van een Nederlandse basisschool bereiken.

De kwaliteit van het onderwijs op Stichting Nederlands onderwijs op afstand is Voldoende.

Conclusie

Het onderzoek laat zien dat de kwaliteit van het onderwijs op alle standaarden van tenminste Voldoende niveau is. Twee standaarden waarderen wij als Goed. De school kent namelijk een goed pedagogisch klimaat en ontstijgt ook binnen de standaard Verantwoording en dialoog de basiskwaliteit.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Het aanbod voldoet aan de kerndoelen en eindtermen

We waarderen de standaard Aanbod als Voldoende. De school biedt een op de kerndoelen (po) en de eindtermen (vo) gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal omvat. De school maakt gebruik van moderne lesmethodes, waarin leraren weloverwogen keuzes in de aan te bieden lesstof maken. Verder geeft de school voor ongeveer anderhalf uur per week huiswerk. Dit huiswerk is meestal een verwerking van de lesstof die tijdens de lessen behandeld is en is afgestemd op het niveau van de leerlingen. Het is goed dat ouders van de leraren gerichte aanwijzingen krijgen hoe ze de leerlingen hier thuis in kunnen begeleiden.

Tijdens de taal- en leeslessen krijgen allerlei Nederlandse culturele thema's een plek. Twee keer per jaar zijn er groepsbijeenkomsten, waarbij het cultuuronderwijs geïntegreerd aan bod kan komen. Leerlingen geven dan bijvoorbeeld presentaties aan elkaar.

De ontwikkeling van de leerlingen is in beeld

Wij waarderen de standaard Zicht op ontwikkeling als Voldoende. De leraren houden met behulp van methode-onafhankelijke toetsen, observaties tijdens de contactmomenten en het leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. De school registreert de resultaten op de methode-onafhankelijke op overzichtelijke en overdraagbare wijze. Ook maakt zij analyses van deze toetsgegevens. Vanwege het individuele karakter van het onderwijs is het mogelijk om vervolgens -op basis van de analyse- snel passende keuzes in het aanbod te maken.

Positief is dat de school ook in het voortgezet onderwijs de ontwikkeling met behulp van methode-onafhankelijke toetsen volgt. Dit is niet verplicht maar wel aan te bevelen omdat het ook voor deze leerlingen belangrijk is dat inzichtelijk is waar ze staan ten opzichte van hun Nederlandse leeftijdgenoten, zeker als er sprake is van terugkeer naar het Nederlandse onderwijs.

Binnen deze standaard kan de school zich verder ontwikkelen door (nog) meer gebruik maken van gegevens die voortkomen uit de methode-onafhankelijke toetsen.

De lessen zijn van voldoende kwaliteit

De standaard Didactisch handelen waarden wij als Voldoende. We hebben een aantal online-lessen bijgewoond en zagen goed voorbereide en gestructureerde lessen die passen bij het niveau van de leerlingen. De leerlingen doen tijdens de online-lessen goed mee en tonen zich geïnteresseerd. Tegelijkertijd zien we ook verschillen tussen leraren, met name als het gaat om de focus op het lesdoel tijdens de lessen. Een kans voor de school is om met het team over het didactisch handelen van gedachten te wisselen en hierover heldere afspraken te maken. Bijvoorbeeld over doelgericht lesgeven, de wijze van instructie geven en de rol van mondelinge taalvaardigheid in de lessen.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				<i>g</i>

Respectvol en motiverend leerklimaat

We waarden de standaard Pedagogisch klimaat als Goed. Leraren en leerlingen benaderen elkaar respectvol en de pedagogische aanpak is ondersteunend voor het leren. Verder hebben de leraren hoge verwachtingen van de leerlingen en spreken deze ook uit. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben, bevestigen dit beeld. De leerlingen hebben vertrouwen in de leraren en waarden de open en respectvolle communicatie. Ouders vinden de pedagogische band tussen de leraar en hun kinderen - juist omdat het om afstandsonderwijs gaat - belangrijk. Het valt hen op dat het de leraren lukt om, ondanks dat er alleen online contact is, toch een band op te bouwen met de leerlingen. Wij hebben dit ook terug gezien in de lessen waar wij hebben meegekeken en terug gehoord van de leerlingen.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				Niet te beoordelen

Onderwijsresultaten zijn niet te beoordelen

We beoordelen de standaard Resultaten (resultaten aan het einde van het primair en het voortgezet onderwijs) niet omdat er te weinig gegevens zijn - gezien het geringe aantal leerlingen in zowel het primair als het voortgezet onderwijs - om een oordeel op te baseren.

Ondanks dat we geen oordeel uitspreken over de tussentijdse toetsen, zien we dat de leerlingen wat betreft begrijpend lezen, technisch lezen en spelling over het algemeen voldoende vooruitgaan. De meeste leerlingen scoren op een niveau dat iets onder, vergelijkbaar of zelfs iets boven het niveau van hun Nederlandse leeftijdgenoten is.

Vier leerlingen hebben de afgelopen drie jaar het CNaVT-examen (B2) afgelegd en zijn hier allemaal voor geslaagd. Ook hebben drie leerlingen in 2023 een examen Nederlands op hun dagschool in Ierland -het zogenoemde Leaving Certificate- gedaan en behaald.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog			•

De onderwijskwaliteit wordt gewaarborgd

We waarderen de standaard Kwaliteitszorg als Voldoende. De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg. De coördinator heeft zicht op de kwaliteit, onder meer op de leerresultaten en de beleving van leraren, leerlingen en ouders. Ook heeft de schoolleider zicht op het onderwijsproces en het functioneren van de leraren. De school verbetert op basis van alle beschikbare informatie het onderwijs en evalueert of het beleid gerealiseerd is. Daarbij legt de school al het nodige vast, ter waarborging van de onderwijskwaliteit.

Het bestuur heeft regelmatig overleg met de schoolleider. In de vergaderingen worden verbeterpunten besproken en deze worden in de notulen vastgelegd. Er wordt gewerkt volgens een takenplan en ieder bestuurslid/coördinator of bestuurslid weet welke taak hem/

haar toevoert. In een volgende vergadering wordt teruggekeken naar deze punten. Zodoende worden de verbeterpunten gewaarborgd. Tot slot zegt het bestuur dat de financiën op orde zijn. De school heeft voldoende reserves om eventuele financiële tegenvallers te kunnen opvangen.

Binnen deze standaard geven wij een tweetal aanbevelingen. Ten eerste kan de school haar ambities en doelen voor kwaliteitsverbetering concreter en meer toetsbaar formuleren. Daardoor kan de onderwijskwaliteit gericht verbeterd worden en is iedereen zich ook meer ervan bewust wanneer doelen succesvol behaald zijn. Ten tweede kan het bestuur zich verder professionaliseren in hun toezichthoudende taak, met name gericht op de waarborging van de onderwijskwaliteit. Zo kan het bestuur overwegen een eigen toezichtkader te ontwikkelen en dit thema een structurele plek op de bestuurskalender geven, zodat dit continu onder de aandacht blijft.

Professionele cultuur zorgt voor kwalitatief onderwijs

We waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als Voldoende. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur, coördinator en leraren is helder en functioneert prima. Het team krijgt van het bestuur de mogelijkheid zich te professionaliseren, onder andere door deel te nemen aan de scholingen van de Stichting NOB. De leraren zouden nog meer van en met elkaar kunnen leren door ook elkaars lessen bij te wonen. Verder voert het bestuur de functioneringsgesprekken met de schoolleider en neemt hiermee de rol van werkgever serieus. Alle leraren zijn bevoegd om les te geven.

Ouders zijn goed geïnformeerd

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Goed. De school verantwoordt zich uitgebreid en eenduidig naar de ouders over de ontwikkeling van hun kind(eren). Onder andere door uitgebreide en eerlijke schriftelijke rapportages maar ook indien nodig in een gesprek. Daarnaast is er ook regelmatig informeel contact tussen ouders en leraren over de voortgang van hun kind(eren). In het gesprek dat wij met een aantal ouders voerden, bevestigden zij dit beeld.

4. Reactie bestuur en school

Het Bestuur van de Stichting Onderwijs op Afstand herkent zich in het onderliggende rapport en is blij en tevreden met de uiterst positieve waardering voor de diverse onderwijsactiviteiten die deze inspectie (de tweede sinds de oprichting van onze school) ook dit keer weer heeft opgeleverd.

Wij van onze kant waarderen de intensieve wijze waarop de inspectie zich een juist en volledig beeld heeft gevormd ondanks een aantal onvoorziebare belemmeringen, waardoor voorgenomen fysieke afspraken op locatie helaas niet konden plaatsvinden.

De kenmerkende pluspunten van het geven van afstandsonderwijs op maat op de intensieve en inspirerende wijze waarop onze leerkrachten daar uiterst serieus en consequent invulling aan weten te geven, zijn echter opnieuw goed uit de verf gekomen.

De aanbevelingen uit het rapport ten aanzien van het nog concreter en meer toetsbaar formuleren van ambities en doelen voor kwaliteitsverbetering en het agenderen en verder professionaliseren van de bestuurlijke toezichhoudende taken, zullen wij ter harte nemen door de aandacht hiervoor te intensiveren.

We zullen het rapport zeker delen met de ouders en er ook naar verwijzen om de aangetoonde meerwaarde van onze manier van werken breed onder de aandacht te blijven brengen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

